



ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κότσικα 1α & Πατησίων
10434 Αθήνα
Τηλ: +30 2108809202, 203
Τηλεομ. : +30 2108809132
Ηλ. δ/ση: secproedros@epant.gr

Αθήνα, 2.3.2022
Αριθ. Πρωτ.: 2007

Προς

Υπηρεσία Συντονισμού, Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων Υπουργείου
Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Τηλ.: 210 3332827
Ηλ. δ/ση: am.hatzigiakoumi@mnec.gr

Θέμα: «Η κυβέρνηση στερεί από τους ασθενείς τα προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης»
Σχετ.: Το από 15.2.2022 έγγραφό σας (υμ. αριθ. πρωτ. 16407/15-02-2022), με το οποίο μας διαβιβάστηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 3142/11-2-2022 ερώτηση των κ.κ. Βουλευτών ΣΥΡΙΖΑ.

Σε απάντηση της υπό ανωτέρω σχετ. διαβιβασθείσας ερώτησης, σας γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού («ΕΑ») είναι αποκλειστικώς αρμόδια για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού διερευνά είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν τεκμηριωμένης καταγγελίας συμπεριφορές επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, για να διαπιστώσει τυχόν παραβάσεις του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ήτοι απαγορευμένες συμπράξεις μεταξύ των επιχειρήσεων ή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στην αγορά.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των γνωμοδοτικών αρμοδιοτήτων της ΕΑ, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 23 του ν. 3959/2011, η ΕΑ, είτε με δική της πρωτοβουλία, είτε μετά από αίτημα του Υπουργού Ανάπτυξης ή άλλου αρμόδιου Υπουργού, δύναται να παρέχει τη γνώμη της αποκλειστικά για θέματα αρμοδιότητάς της, επί σχεδίων νόμων και λοιπών κανονιστικών ρυθμίσεων που μπορούν να εισάγουν εμπόδια στη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Εν προκειμένω, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ερώτημα των κκ. Βουλευτών, βάσει του άρθρου 71 του ν. 4864/2021 (Α'237) εισήχθη τροπολογία στον ν. 4139/2013 (Α'74) ορίζεται η «Απαγόρευση εισαγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης» και συγκεκριμένα η εν λόγω διάταξη αναφέρει ότι «Δεν επιτρέπεται η εισαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραυδροκανναβινόλη (THC) άνω του μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%), που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση» [προστεθείσα έμφαση].

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4139/2013 «3.Στις παραπάνω ουσίες [ενν. ουσίες που υπάγονται στα ναρκωτικά] δεν περιλαμβάνονται τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα που προκύπτουν από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραυδροκανναβινόλη (THC) **μέχρι 0,2%**. [...]» [προστεθείσα έμφαση]. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι, εφόσον

αναγνωρίζεται γενικά το επιβλαβές των ναρκωτικών, περιλαμβανομένων εκείνων με βάση την κάνναβη, όπως η ινδική κάνναβη, η εμπορία τους απαγορεύεται εντός όλων των κρατών μελών, με εξαίρεση την αυστηρώς ελεγχόμενη εμπορία προς χρήση για ιατρικούς και επιστημονικούς σκοπούς¹. Η ανάγκη καταπολεμήσεως των ναρκωτικών έχει αναγνωριστεί από διάφορες διεθνείς συμβάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη, και μάλιστα η Ένωση, συνεργάστηκαν ή προσχώρησαν². Στο προοίμιο των πράξεων αυτών, υπενθυμίζονται ο κίνδυνος τον οποίο ειδικά η ζήτηση και η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών συνιστούν για την υγεία και την ευεξία των ατόμων, καθώς και οι καταστρεπτικές συνέπειες που τα φαινόμενα αυτά έχουν για τα οικονομικά, πολιτιστικά και πολιτικά θεμέλια της κοινωνίας.

Γενικά, η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων είναι μία από τις θεμελιώδεις αρχές της Συνθήκης (άρθρο 28 της ΣΛΕΕ) και απαγορεύεται κάθε εμπορική νομοθεσία των κρατών μελών που ενδέχεται να παρεμποδίσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοκοινοτικό εμπόριο, καθώς θεωρείται ως μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος με ποσοτικούς περιορισμούς. Σύμφωνα με το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, «οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος, απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών». Το άρθρο 36 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στα κράτη-μέλη εξαιρέσεις από την παραπάνω απαγόρευση, λόγω επιτακτικών αναγκών (που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, την προστασία της δημόσιας υγείας), δηλ. η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μπορεί να περιοριστεί μόνο εάν η εθνική νομοθεσία είναι κατάλληλη για την προστασία της δημόσιας υγείας και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου. Σύμφωνα με τη νομολογία του δικαστηρίου (ΔΕΕ) σχετικά με το πότε μπορεί να δικαιολογηθεί μια απαγόρευση με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας, απαιτείται συνολική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία με βάση αξιόπιστα επιστημονικά δεδομένα και τα τελευταία αποτελέσματα διεθνούς έρευνας και όχι με βάση καθαρά υποθετικών λόγων.

Σε κάθε περίπτωση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η ΕΑ δύναται να προβεί σε γνωμοδότηση επί διατάξεων ή / και να επισημάνει τυχόν προβληματικά σημεία από πλευράς του δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον κρίνει ότι εισάγουν αδικαιολόγητους περιορισμούς που αφορούν σε ρυθμιστικά εμπόδια στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελματών. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξεταστεί εάν και σε ποιο βαθμό δικαιολογούνται από κάποιο λόγο δημοσίου συμφέροντος και εάν κρίνονται απαραίτητοι για την προστασία ενός εννόμου αγαθού (λ.χ. υγεία), το οποίο δεν θα μπορούσε να προστατευθεί με άλλο λιγότερο ζημιολόγο τρόπο. Συγκεκριμένα θα πρέπει να εξεταστεί εάν η απαγόρευση εισαγωγών των προαναφερόμενων προϊόντων δικαιολογείται για λόγους (α) αποτροπής του κινδύνου από τη ζήτηση και παράνομη

¹ Πρβλ., αποφάσεις της 5ης Φεβρουαρίου 1981, 50/80, Horvath, Συλλογή 1981, σ. 385, σκέψη 10· της 26ης Οκτωβρίου 1982, 221/81, Wolf, Συλλογή 1982, σ. 3681, σκέψη 8· της 26ης Οκτωβρίου 1982, 240/81, Einberger, Συλλογή 1982, σ. 3699, σκέψη 8· της 28ης Φεβρουαρίου 1984, 294/82, Einberger, Συλλογή 1984, σ. 1177, σκέψη 15, και της 5ης Ιουλίου 1988, 269/86, Mol, Συλλογή 1988, σ. 3627, σκέψη 15, και προαναφερθείσα απόφαση Vereniging Happy Family Rustenburgerstraat, σκέψη 17.

² Όπως, η Ενιαία Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί των ναρκωτικών, η οποία συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 30 Μαρτίου 1961 και τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο του 1972 περί τροποποιήσεως της Ενιαίας Συμβάσεως του 1961 (Recueil des traités des Nations unies, τόμος 520, αριθ. 7515, στο εξής: Ενιαία Σύμβαση), και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί των ψυχοτρόπων ουσιών, η οποία συνήφθη στη Βιέννη στις 21 Φεβρουαρίου 1971 (Recueil des traités des Nations unies, τόμος 1019, αριθ. 14956). Στη συνέχεια, τα μέτρα που προβλέπονται από τις Συμβάσεις αυτές ενισχύθηκαν και συμπληρώθηκαν με τη Σύμβαση που συνήφθη στη Βιέννη στις 20 Δεκεμβρίου 1988, της οποίας μέρη είναι όλα τα κράτη μέλη και η Ένωση. Στις ουσίες και στα προϊόντα που αφορούν οι Συμβάσεις αυτές περιλαμβάνεται η ινδική κάνναβη.

διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, που συνιστούν για την υγεία και την ευεξία των ατόμων, καθώς και οι καταστρεπτικές συνέπειες που τα φαινόμενα αυτά έχουν για τα οικονομικά, πολιτιστικά και πολιτικά θεμέλια της κοινωνίας και (β) αν υφίστανται άλλοι γενικότεροι λόγοι προστασίας των καταναλωτών που δικαιολογούν των εν λόγω περιορισμό.

Τέλος, με βάση το προαναφερόμενο υφιστάμενο θεσμικό και νομικό πλαίσιο, η ΕΑ είναι αναρμόδια να επιληφθεί επί θεμάτων σχετιζόμενων με την πρόσβαση των ασθενών στις απαιτούμενες θεραπείες.



Ακριβές αντίγραφο
Η Προεδρεύουσα

Ιωάννης Λιανός
ΙΩΑΝΝΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑ

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Ιωάννης Λιανός

